

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de lege cu privire la instituirea unor măsuri
pe perioada stării de urgență de sănătate publică și modificarea unor acte
normative

1. Autorul și participanții la elaborarea proiectului

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Justiției de comun cu Ministerul Finanțelor, Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Afacerilor Interne, precum și Compania Națională de Asigurări în Medicină și Casa Națională de Asigurări Sociale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

În temeiul art. 66 lit. m) din Constituția Republicii Moldova, al art. 12 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, având în vedere declararea de către Organizația Mondială a Sănătății a pandemiei de coronavirus (COVID-19) la 11 martie 2020, precum și instituirea de către Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică la 13 martie 2020 a codului roșu la nivel național în legătură cu situația epidemiologică prin infecția cu COVID-19, prin Hotărârea Parlamentului nr.55 din 17 martie 2020 a fost declarată stare de urgență. Starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova a fost declarată pe perioada 17 martie – 15 mai 2020.

Conform prevederilor art.2 din Hotărârea Parlamentului nr.55/2020 Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova a fost împuternicită cu competența de a întreprinde toate măsurile necesare prin deciziile luate în vederea prevenirii, diminuării și lichidării consecințelor pandemiei de coronavirus (COVID-19). Pe perioada de activitate, Comisia a adoptat mai multe dispoziții prin care a intervenit cu reglementări necesare în mai multe domenii de activitate, precum ar fi cel al sănătății, social, economic, muncii, fiscal, vamal etc. Scopul intervențiilor a fost în primul rând salvarea unui interes public, în speță sănătatea întregii populații.

În data de 15 mai 2020, starea de urgență s-a finalizat. Prin urmare, în temeiul Legii nr. 212/2004, după ridicarea stării de urgență, de asediu sau de război, actele normative adoptate pentru această perioadă se abrogă fără un preaviz special în acest sens.

Pînă la data de 15 mai 2020, în republică au fost confirmate 5.553 de cazuri de infecție COVID-19, din 35.061 probe efectuate (investigarea persoanelor la COVID-19 s-a început de pe 26 februarie 2020). La moment, sub supraveghere medicală se află 38.213 persoane. În tratament la domiciliu cu forme ușoare sunt 375 persoane, iar alte 1175 persoane se află la tratament în staționar (269 - stare gravă, 487 - stare medie și 419 stare ușoară).

Numărul persoanelor tratate de COVID-19 este de 2.228, iar 190 cazuri s-au soldat cu deces. Situația epidemiologică prin infecția cu Coronavirusul de tip nou (COVID-19) în Republica Moldova este caracterizată prin înregistrarea cazurilor de clustere (grupuri de cazuri în timp, locație geografică și/sau expunere comună).

Deși starea de urgență a încetat, reieșind din situația epidemiologică existentă și pericolul menținut al infectării, s-a impus necesitatea menținerii măsurilor de sănătate publică pentru prevenirea răspândirii infecției de Covid-19, dar în mod prioritar pentru a asigura protecția cetățenilor. Astfel, în temeiul art.58 din Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, ca urmare a analizei situației epidemiologice actuale, Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică a declarat prin Hotărârea nr.10 din 15 mai 2020 **starea de urgență în sănătate publică** pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 16 mai - 30 iunie 2020, cu posibilitatea de prelungire a termenului dat în funcție de evoluția situației epidemiologice.

Totodată, avînd în vedere efectele generate de această criză sanitară, adițional măsurilor care vizează domeniul sănătății publice, este stringent necesar continuarea aplicării unor măsuri instituite de

către Comisia pentru Situații Excepționale în mai multe domenii de activitate dar și instituirea altor măsuri noi care se impun.

În situația în care, pe de o parte, ca rezultat a consumării perioadei stării de urgență încetează și acțiunea dispozițiilor emise în această perioadă, și pe de altă parte, luând în considerare faptul că mandatul Comisiei naționale extraordinară de sănătate publică este diferit în adoptarea deciziilor și arealul domeniilor de intervenție în raport cu cel al Comisiei pentru Situații Excepționale, survine necesitatea intervenției legiuitorului cu prevederi derogatorii care derivă din situația creată.

În acest sens, și Consiliul Europei în documentul său informativ emis în data de 7 aprilie 2020 privind „Respectarea democrației, a statului de drept și a drepturilor omului în perioada crizei sanitare COVID-19” stabilește că **„Într-adevăr, după încheierea situației de urgență, se poate justifica continuarea aplicării de anumite măsuri specifice, vizate, dar o astfel de extindere ar intra în competența**

Parlamentului prin procedurile obișnuite.”.

Fiind unica autoritate legislativă, funcția de legiferare reprezintă principala funcție a Parlamentului. În virtutea principiului de drept conform căruia *speciali a generalibus derogant*, **legiuitorul poate institui derogări de la cadrul normativ în vigoare. Cerința este ca derogarea să se face numai printr-un act normativ de nivel cel puțin egal cu cel al reglementării de bază.** De asemenea, actul normativ derogatoriu nu trebuie să lipsească de eficiență dispozițiile constituționale, ceea ce înseamnă imperativitatea respectării cerințelor de calitate a legii, asigurarea principiului proporționalității și necesității norme derogatorii instituite, precum și a scopului legitim urmărit prin restrângerea unor drepturi.

Dreptul Parlamentului de a institui norme derogatorii derivă și din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Potrivit art.5 alin.(1) din lege, în funcție de caracterul lor, normele juridice se împart în *generale, speciale și derogatorii*. Conex, alineatul (4) stabilește că: „Normele juridice derogatorii sînt diferite în raport cu reglementarea-cadru în materie și sînt aplicabile unei situații determinate. În caz de divergență între o normă generală sau specială și o normă derogatorie, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma derogatorie.”.

Pornind de la faptul că, starea de urgență în sănătate publică condiționează întreprinderea mai multor măsuri complexe cu caracter administrativ, economic, medical și social, prezentul proiect propune reglementarea unor aspecte legale, inclusiv prin norme derogatorii, privind organizarea muncii, asigurarea garanțiilor sociale ale unor categorii de cetățeni și motivarea financiară a personalului care activează în condiții de risc sporit pentru sănătate implicat în supravegherea, controlul și tratamentul infecției COVID-19.

3. Descrierea gradului de compatibilitate a prevederilor proiectului cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului

Proiectul propune reglementarea modalității organizării muncii la distanță, precum și aspectele legate de încheierea contractelor individuale de muncă ce permit desfășurarea muncii la distanță.

Totodată, în scopul protejării securității și sănătății salariatului, proiectul conține norme pentru perioadele de acțiune a stării de urgență, de asediu sau de război sau a stării de urgență în sănătate publică, de a permite angajatorilor schimbarea temporară a locului de muncă, fără acord suplimentar la contract, în cazul imposibilității prestării de către salariat a muncii, la locul de muncă organizat de angajator.

Proiectul prevede dreptul conducătorului unității de a transfera unele zile de repaus (de lucru) în alte zile, iar pentru autoritățile și instituțiile publice dreptul de a transfera zilele de repaus (de lucru), inclusiv prin modificarea duratei zilnice a timpului de muncă în alte zile, i se oferă Guvernului.

De asemenea, pe perioadele de acțiune a stării de urgență, de asediu, de război sau a stării de urgență în sănătate publică autoritățile care gestionează situațiile menționate dispun de dreptul de a modifica regimul de muncă pentru unele categorii de salariați și a dispune prestarea muncii suplimentare peste limita prevăzută de Codul muncii.

În perioada stării de urgență a fost instituită Instituția Medico– Sanitară Publică Centrul COVID–19 Chișinău. Scopul principal al Centrului COVID–19 Chișinău este fortificarea sănătății populației Republicii Moldova prin organizarea și asigurarea asistenței medicale pacienților cu statut de suspect/probabil/confirmit la infecția cu coronavirusul SARS–CoV–2 și maladia COVID–19. Totodată, prin actele Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale au fost desemnate instituțiile medico-sanitare publice spitalicești destinate internării pacienților care întrunesc criteriile definiției de caz pentru COVID-19.

Pentru asigurarea salarizării lucrătorilor medicali detașați în cadrul acestor instituții medico-sanitare publice spitalicești se propune remunerarea acestora, prin derogare de la prevederile art. 71 și art. 72 din Codul Muncii nr. 154/2003. Salarizarea se va efectua pe deplin de către angajatorii de la locul de serviciu/de muncă de bază, cu achitarea integrală a tuturor drepturilor salariale lucrătorilor detașați, conform contractelor de muncă încheiate și legislației în vigoare.

Totodată, pe perioada stării de urgență în sănătate publică, prin derogare de la prevederile art. 1 alin. (3) din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, pentru motivarea financiară a personalului implicat în supravegherea, controlul și tratamentul infecției COVID-19 se stabilește:

- spor lunar de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit pentru sănătate în mărime de pînă la un salariu de bază: personalului Agenției Naționale de Sănătate Publică, personalului instituțiilor/subdiviziunilor medicale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Administrației Naționale a Penitenciarelor, antrenat nemijlocit în acțiuni de prevenire, control și tratare a infecției COVID-19 și

- spor lunar de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit pentru sănătate în mărime de pînă la 50% din salariul de bază personalului din Centrele de plasament temporar pentru persoanele vîrstnice și cu dizabilități (copii, adulți) din gestiunea Agenției Naționale Asistență Socială.

Mărimea concretă a sporului se stabilește de către conducătorul instituției, în funcție de aportul și profesionalismul angajatului proporțional timpului efectiv lucrat.

Concomitent, în legătură cu condițiile economice nefavorabile, cauzate de situația pandemică, intervine necesitatea amînării termenului de introducere a dreptului angajaților unităților bugetare de a beneficia de premiul anual pentru rezultatele anului precedent (începînd cu 1 ianuarie 2021).

Se stabilește indemnizație unică în mărime de 16 000 lei angajaților infectați cu COVID-19 din Agenția Națională de Sănătate Publică, instituțiile/subdiviziunile medicale din Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Administrația Națională a Penitenciarelor, instituțiile medico-sanitare publice spitalicești, de asistență medicală urgentă prespitalicească, de asistență medicală, care va fi alocată din fondul de intervenție a Guvernului

Este de evidențiat că în perioada stării de urgență, în scopul prevenirii transmiterii și infectării cu infecția COVID–19, pentru cele cca 8000 de persoanele cu dizabilități a căror grad de dizabilitate a expirat, gradul de dizabilitate a fost prelungit din oficiu de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă.

Astfel, pentru a asigura dreptul la prestații și servicii sociale pentru persoanele vizate, inclusiv pentru a organiza procesul de perfectare a dosarelor în vederea trimiterii pentru expertizare și apreciere a gradului de dizabilitate, cu respectarea strictă a măsurilor de sănătate publică, gradele de dizabilitate, se prelungesc, pînă la efectuarea expertizării de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și emiterea deciziei de reîncadrare/neîncadrare în grad de dizabilitate, cu eliberarea certificatului respectiv, dar nu mai tîrziu de data de 1 august 2020. Expertizarea se va realiza conform unui grafic stabilit de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

În baza listei persoanelor cărora li s-a prelungit gradul de dizabilitate, prezentată de către Consiliu, Casa Națională de Asigurări Sociale și structurile teritoriale de asistență socială, vor asigura plata prestațiilor sociale și/sau prestarea serviciilor sociale pînă la efectuarea expertizării de către Consiliu și emiterea deciziei respective.

Subsidiar, pornind de la regulile de sănătate publică în perioada vizată, în scopul prevenirii și răspîndirii infecției cu COVID-19 și protejării persoanelor din grupul de risc, se propune ca în luna iunie 2020, Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”, prin intermediul subdiviziunilor sale, să distribuie la domiciliu pensiile și alocațiile sociale de stat.

Cheltuielile legate de distribuire la domiciliu a prestațiilor sociale vor fi acoperite din contul mijloacelor financiare de la bugetul de stat și nu pot depăși 1,3% din suma distribuită în calitate de drepturi finanțate de la bugetul de stat și de la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Conex, se propune acoperirea cheltuielilor necesare prestării asistenței medicale, pentru persoanele cu COVID (în baza definiției de caz suspect/probabil/confirmat de către Compania Națională de Asigurări în Medicină) din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală.

Întru asigurarea prestării calitative a serviciilor medicale, asigurarea onorării obligațiilor față de personalul medical, achitarea cheltuielilor regie ș.a., se stabilește pe perioada stării de urgență în sănătate publică, **asigurarea finanțării stabile** a instituțiilor medico-sanitare. În acest scop, Compania Națională de Asigurări în Medicină (i) va efectua lunar către instituțiile medico-sanitare publice care nu execută volumul de asistență medicală prevăzut în contractele de prestare a serviciilor medicale plăți în avans în mărime de 80% din 1/12 parte din suma contractuală; (ii) va transfera mijloacele financiare lunare către instituțiile medico-sanitare publice cu profil spitalicesc care nu execută volumele contractuale conform sumei contractuale pentru anul 2020; (iii) va transfera mijloacele financiare lunare pentru acoperirea cheltuielilor Instituției Medico-Sanitară Publică Centrul Republican de Diagnosticare Medicală chiar și în cazul în care nu execută volumele contractuale; (iv) va asigura contractarea și finanțarea serviciilor de asistență medicală prestate de către Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul COVID-19 Chișinău în baza Contractului de acordare a asistenței medicale (de prestare a serviciilor medicale) în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală încheiat între părți

Este de menționat și faptul că Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul COVID-19 Chișinău va activa și va presta servicii medicale fără a deține autorizația sanitară de funcționare și certificatul de acreditare, ca urmare a derogărilor de la prevederile art. 23² din Legea nr.10/2009 cu privire la supravegherea de stat a sănătății publice și Legii nr.552/2001 cu privire la evaluarea și acreditarea în sănătate, propuse prin prezentul proiect

Propunerile prevăzute pentru Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal sunt argumentate de faptul că pe data de 26.03.2020, Comisia Europeană a emis comunicatul DG TAXUD nr. TAXUD/2042348/20-EN referitor la implementarea regulilor de origine în cadrul acordurilor comerciale preferențiale ale UE, în perioada crizei generate de pandemia de COVID-19.

Conform comunicatului DG TAXUD, precum și informațiilor prezentate departamentului comercial ai Uniunii Europene, unele state membre ale Uniunii Europene sunt în imposibilitate de a elibera certificate de origine preferențială în forma stabilită de protocolul regulilor de origine corespunzător -

autentificate cu semnătura olografă, ștampilate și în formatul original pe hârtie, pe perioada pandemiei.

Anume din acest considerent, s-a impus necesitatea preluării practicii statelor UE și aplicării flexibilității în acceptarea, pe perioada crizei generate de pandemia de COVID-19, a certificatelor de origine preferențială sub alte forme decât cea prevăzută de legislație.

În vederea evitării situațiilor de aplicare a măsurilor contravenționale asupra deținătorilor mijloacelor de transport declarate prin acțiune și plasate sub regim vamal de admitere temporară pe un termen de până la 180 de zile dintr-o perioadă de 12 luni consecutive, se propune suspendarea curgerii termenului de aflare pe teritoriul Republicii Moldova a mijloacelor de transport declarate prin acțiune în conformitate cu art.1841 din Codul vamal, în contextul în care actualmente statele din regiune ar putea interzice introducerea vehiculelor respective pe teritoriul acestora.

Avînd la bază argumentul că infecția COVID-19 este o criză sanitară care necesită soluții rapide, inteligente și îndemînare în tratarea unei creșteri imense a cererii de achiziție de bunuri și servicii similare, în timp ce anumite lanțuri de aprovizionare sunt perturbate, în prima linie fiind autoritățile contractante din domeniul sănătății. Acestea trebuie să asigure disponibilitatea echipamentelor individuale de protecție, cum sunt măștile pentru față și mănușile de protecție, dispozitivele medicale, în special ventilatoare, alte materiale medicale, dar și infrastructura spitalicească și informatică.

Pentru a asigura în continuare asistență la această situație de urgență, se propun opțiuni și mecanisme de flexibilitate în vederea achiziționării de bunuri, servicii și lucrări necesare pentru a face față crizei.

Autoritățile contractante vor putea lua în considerare mai multe opțiuni:

1) în primul rând, în cazuri de urgență, ele vor putea recurge la posibilități de reducere substanțială a termenelor pentru a grăbi procedurile de licitație deschise sau restrânse, cererea ofertei de prețuri;

2) în cazul în care aceste mecanisme de flexibilitate nu sunt suficiente, vor putea avea în vedere o procedură de negociere fără publicare;

3) achiziția în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la achizițiile publice de valoare mică, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 665/2016, de la praguri mai mari;

4) plata în avans pentru achizițiile necesare pentru prevenirea și controlul infecției COVID-19.

Proiectul de lege intervine și cu unele măsuri de prevenire a răspândirii infecției COVID-19 în instituțiile penitenciare, ținând cont de faptul că instituțiile penitenciare reprezintă un mediu vulnerabil de răspândire a infecției COVID-19, datorită concentrației ridicate a numărului de persoane într-un spațiu relativ restrâns, iar odată cu încetarea stării de urgență, urmează a fi reluată activitatea instanțelor de judecată.

În acest context, se propune derularea cauzelor penale cu participarea persoanelor private de libertate **numai prin intermediul teleconferinței** sau în spațiile corespunzătoare la sediile instituțiilor penitenciare.

Prezenta inițiativă se bazează pe practica utilizării aplicației de teleconferință de către instanțele naționale de judecată și instituțiile penitenciare, acumulată în contextul examinării chestiunilor prevăzute de prevederile art. 469, 4731 și 4732 din Codul de procedură penală, precum și practica acumulată în perioada de acțiune a prevederilor Dispoziției nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale potrivit căreia a fost instituită posibilitatea examinării anumitor cauze și audierea deținătorilor prin intermediul aplicației de teleconferință.

Conform unui studiu realizat de Programul Pentru Justiție Transparentă, în perioada 18 martie – 31 martie 2020, aplicația de teleconferință a fost utilizată în contextul examinării următoarelor tipuri de proceduri:

- aplicarea arestului preventiv;
- prelungirea termenului arestului preventiv;

- executarea pedepselor penale;
- amnistia;
- liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen;
- acțiuni privind modificarea pedepsei cu una mai blândă.

Utilizarea aplicației de teleconferință în calitate de mijloc de comunicare judiciară în perioada situației de urgență, a permis soluționarea unor probleme stringente ce țin de escortarea și prezența fizică a persoanelor private de libertate la sediile instanțelor de judecată și a contribuit la respectarea condițiilor privind distanța socială și de limitarea interacțiunii directe dintre persoane, contribuind astfel la menținerea sănătății publice, inclusiv în mediul penitenciar și la asigurarea respectării drepturilor omului.

Datorită aplicării acestei măsuri, infecția COVID-19 nu a fost răspândită în mediul penitenciar autohton așa cum a avut loc în alte state ale lumii (spre exemplu, Italia), care, din cauza numărului mare de persoane deținute infectate cu COVID-19, nu s-a putut gestiona situația creată, drept consecință, în instituțiile penitenciare s-a iscat un val masiv de nesupuneri prin violență și dezordini în masă. Alte state au fost nevoite să elibereze anticipat un număr impunător de persoane pentru a nu provoca urmări grave (spre exemplu, Iran).

Având în vedere avantajele incontestabile ale utilizării aplicației de teleconferință pentru asigurarea sănătății publice, considerăm că utilizarea extinsă a acestei tehnologii, după încetarea stării de urgență, în examinarea cauzelor penale în privința persoanelor aflate în detenție a devenit o necesitate stringentă atât în partea ce ține de interacțiunea cu instanța de judecată, cât și cu avocații.

Necesitatea extinderii categoriilor de cauze și a perioadei de utilizare a teleconferinței în privința persoanelor private de libertate rezultă și din capacitățile restrânse ale sistemului administrației penitenciare de a face față epidemiei din punct de vedere medical.

În pofida faptului că pe perioada stării de urgență, în cadrul sistemului administrației penitenciare au fost implementate măsuri de prevenire a răspândirii virusului COVID-19 în rândul angajaților și al persoanelor private de libertate, măsuri, care s-au dovedit a fi eficiente, totuși, persistă vulnerabilități care ar putea duce la escaladarea epidemiei în mediul penitenciar.

În situația unei posibile creșteri a incidenței cazurilor confirmate de infecția cu noul coronavirus, sistemul administrației penitenciare nu are capacitate de a face față în raport cu numărul real de persoane ce ar putea prezenta semne ale infecției.

La etapa actuală, în cadrul penitenciarului-spital nr. 16 – Pruncul a fost amenajat un Centru Covid-19, însă capacitatea totală a acestuia este de 70 de paturi în condițiile în care populația penitenciară la data de 11.05.2020, constituia 6539 persoane.

Proiectul prevede unele propuneri ce vizează dreptul persoanelor private de libertate la întrevvedere de lungă și de scurtă durată în condițiile art. 213 din Codul de executare, cât și unele aspecte ce țin de interacțiunea cu avocatul.

Respectiv, se propune ca întrevederile deținutului cu avocații săi să se efectueze prin intermediul teleconferinței, cu asigurarea confidențialității corespunzătoare sau la sediul instituției penitenciare, cu condiția respectării cerințelor antiepidemiologice stabilite de către instituția penitenciară.

Întrevederile de scurtă durată ale deținutului să se efectueze prin intermediul teleconferinței, iar întrevederile de lungă durată să fie substituie cu cele de scurtă durată. La solicitarea deținutului, aceste întrevederi pot fi înlocuite cu convorbiri telefonice, în limita duratei maxime admise. Durata și numărul de convorbiri telefonice ale deținutului se dublează.

Pentru asigurarea siguranței locurilor de detenție, la necesitate, se vor implica organele/autoritățile de apărare națională, securitate și ordine publică, inclusiv cu acordarea mijloacelor de transport în termeni proximi pentru intervenție promptă, în baza planurilor comune de interacțiune.

De asemenea, prin proiectul dat se instituie unele derogări de la prevederile Legii nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, Legii nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, Legii nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență

medicală și prevederile Legii nr.411/1995 ocrotirii sănătății.

Pentru a permite străinului care are drept de ședere și este documentat cu act de identitate din sistemul național de pasapoarte a Republicii Moldova, valabilitatea cărora a expirat în perioada de la începutul declanșării situației epidemice și nu a avut posibilitatea obiectivă de a iniția procedura stabilită legal de documentare să beneficieze, pînă la 15 august 2020, de statutul acordat în condițiile Legii nr.200/2010 privind regimul străinilor în RM pentru șederea și desfășurarea activităților în dependența de scopul solicitat. Derogarea va permite asigurarea respectării drepturilor a circa 3,5 mii de străini cu ședere legală în RM, precum și a măsurilor de control și combatere a infecției COVID-19 prin asigurarea respectării distanței sociale în spații închise, creării condițiilor de deservire a solicitanților de servicii fără crearea cozilor, etc., dar și scutirii de răspundere administrativă a persoanelor din categoria menționată pentru încălcarea termenilor de ședere/aflare în RM în condiții legale. Derogarea se referă și la străinii, dreptul de ședere a cărora a expirat în perioada, în care aceștea au rămas peste hotare, fiindu-le create condiții intrare în țară și de perfectare legală a actelor.

Remarcăm că actualmente prelungirea luării în custodie publică a străinilor se efectuează doar în Judecătoria Chișinău, Judecătoria Cahul și Judecătoria Bălți. Acest fapt implică expunerea la un grad mai ridicat al riscului de infectare cu COVID 19 în timpul deplasării la curse lungi atât a străinilor cât și a personalului Biroului, dar și cheltuieli financiare pentru transportarea străinilor la ședințele de judecată. Modificarea propusă va asigura examinarea cazurilor de prelungire a luării în custodie publică a străinilor doar în Judecătoria Chișinău, în a cărei rază de competență se află Centrul de plasament temporar al străinilor, unde sunt cazați străinii supuși luării în custodie publică.

Derogarea de la prevederile Legii nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și Legii nr.411/1995 ocrotirii sănătății va permite oferirea accesului solicitanților de azil la serviciile medicale prestate pe teritoriul Republicii Moldova.

Pe durata examinării cererii de azil pînă la primirea unei decizii pozitive în acest sens, categoria respectivă de persoane nu dispune de dreptul de a procura polița de asigurare medicală obligatorie, fapt care limitează accesul lor la serviciile medicale și pune în pericol atât persoana cît și sănătatea publică per ansamblu, în cazul în care se va îmbolnăvi de COVID-19. Modificarea propusă va asigura drepturile solicitanților de azil de a beneficia de dreptul de asistență medicală. Aici subliniem că implementarea acestor propuneri nu generează prejudicii pentru bugetul public. Din contra, în caz de acceptare și modificare a cadrului legal în vigoare, procurarea de către solicitanții de azil a poliței de asigurare medicală ar suplini bugetul CNAM cu circa 400 mii lei (costul poliței de asigurări x numărul solicitanților de azil).

În prezent în sistemul de azil al Republicii Moldova sunt înregistrați 90 solicitanți de azil. Propunerea nu necesită cheltuieli din fondurile publice, procurarea poliței de asigurare medicală se va efectua din contul mijloacelor proprii ale solicitantului de azil sau din fondurile Înaltului Comisariat ONU pentru Refugiați (UNHCR), care este predispus de a acorda asistență în acest scop.

5. Fundamentarea economico-financiară

Cheltuielile legate de implementarea măsurilor pe perioada stării de urgență de sănătate publică vor fi acoperite din contul mijloacelor financiare de la bugetul de stat, BASS și FAOM.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul nu va necesita modificarea sau abrogarea altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Cancelariei de Stat (www.cancelaria.gov.md), secțiunea – Transparența decizională, a fost asigurată plasarea:

- anunțului privind inițiativa de elaborare a proiectului,
- proiectului, împreună cu nota informativă.

Ministrul justiției

Fadei Nagacevschi